

BESLUT

2016-03-07

Dnr: 15/02531

SAKEN

Domstolen – friad eller fälld, SVT1, 2015-09-08, inslag om olaga diskriminering; fråga om opartiskhet och saklighet

BESLUT

Inslaget frias. Granskningsnämnden anser att det inte strider mot kraven på opartiskhet och saklighet.

INSLAGET

Inslaget var en del av ett program i en dokumentärserie där verkliga rättsfall skildrades. Det aktuella programmet påannonserades enligt följande.

Är den svenska rättvisan verkligen rättvis? Kan man lita på att det är sanningen som kommer fram i våra domstolar, det är vad den här programserien handlar om.

Därefter gjordes en generell presentation av den aktuella dokumentärserien av programledaren. Denne sa då följande.

I nästan 70 år har det varit förbjudet att fotografera och filma inne i svenska rättssalar. Men nu har Sveriges Television fått en unik möjlighet att visa hur den svenska rättvisan fungerar innanför dörrarna inne i rättssalen. [---]

Domstolen, en dokumentärserie med verkliga rättsfall, verkliga människor i verkliga rättegångar.

Det aktuella inslaget handlade om A som hade polisanmält en butiksanställd, B, för olaga diskriminering sedan han hade avvisat henne, hennes dotter och en väninna från butiken han arbetade i. B uppgav att han gjorde det eftersom han kände igen A från att tidigare ha snattat i butiken. Kvinnorna ansåg att han hade avvisat dem på grund av deras klädsel. De var alla traditionellt klädda som finska romer med stora kjolar. En åklagare valde att väcka åtal för olaga diskriminering.

Vid rättegången var A den enda som var på plats. Hennes minderåriga dotter och väninna var inte där.

ANMÄLAN

Anmälaren anser att det borde ha framgått att A:s väninna inte kunde medverka vid den aktuella rättegången eftersom hon satt häktad i Göteborg för en rad grova brott som hon senare dömdes för. Anmälaren anser att detta borde ha kommenterats i inslaget i stället för att utmåla B som tungt kriminell.

PROGRAMFÖRETAGETS YTTRANDE

Sveriges Television (SVT) anser att inslaget överensstämmer med kraven på opartiskhet och saklighet och anför i huvudsak följande.

Inslaget skildrade ett rättsfall som gällde olaga diskriminering i Stockholm. Den butiksanställda blev dömd för att ha förhindrat de tre personerna att handla eller befinna sig i butiken ”just på grund av deras etniska ursprung”. Rätten bedömde att hans uppgift om att han kände igen A från någon incident i butiken två eller tre år tidigare (som A dessutom förnekade) hade klara drag av efterhandskonstruktion. I stället höll tingsrätten ”det för i det närmaste uteslutet att B [...] skulle kunna minnas utseendet på en person efter så lång tid”.

Det förekom överhuvudtaget, vare sig i rättegången eller i tingsrättens dom, inga referenser till händelser som skulle ha skett i Göteborg. SVT kan därför inte finna att de uppgifter som anmälaren kommer med har någon relevans för det rättsfall som inslaget beskrev.

AKTUELL BESTÄMMELSE

SVT ska utöva sändningsrätten opartiskt och sakligt samt med beaktande av att en vidsträckt yttrande- och informationsfrihet ska råda i televisionen (13 § i sändningstillståndet).

Kravet på opartiskhet innebär enligt granskningsnämndens praxis bland annat att kontroversiella ämnen eller händelser inte får behandlas ensidigt, det vill säga så att endast en parts version eller synpunkter klart dominerar ett program eller inslag. Det är tillåtet att skildra ett ämne från en speciell utgångspunkt, men i så fall bör detta klart framgå av programmet eller programpresentationen.

Kravet på saklighet innebär främst att uppgifter som är av betydelse för framställningen ska vara korrekta och att framställningen inte får vara vilseledande, till exempel genom att väsentliga uppgifter utelämnas.

GRANSKNINGSNÄMNDENS BEDÖMNING

Granskningsnämnden konstaterar att det framgick av påannonseringen till programmet att det skulle handla om frågan om det går att lita på att det är sanningen som kommer fram i våra domstolar. Det sades vidare att SVT nu fått en unik möjlighet att visa hur den svenska rättvisan fungerar innanför dörrarna i rättssalen. Enligt nämndens mening är det av vikt att en sådan redogörelse för ett konkret ärende i domstol ges en saklig och objektiv framställning.

Mot bakgrund av vad SVT anfört i sitt yttrande, kan nämnden inte finna att det anmälaren tar upp medför att inslaget strider mot kraven på opartiskhet och saklighet.

Detta beslut har fattats av Henrik Jermsten, Elisabet Bäck, Jan Holmberg, Ulrika Hansson och Clas Barkman efter föredragning av Nathalie Eriksson.

På granskningsnämndens vägnar

Henrik Jermsten

Nathalie Eriksson